

de mange Gange, den overordentlige Kommission og Ernæringsraadet er blevet fremstillet som øvende et Rædselsherredømme over Erhvervene, ikke andet end indkassere denne Udtalelse som et Vidnesbyrd om, at man fra den Side bestræber sig for ikke at gaa Erhvervene alt for nær.

Det ærede Medlem (Kragh) begyndte sine velvillige Udtalelser om hele denne Lovgivning med at sige, at alle Partier havde Medansvaret for disse Foranstaltninger, og at derfor ogsaa Æren burde tilfalde alle Partier. Jeg skal overfor det ærede Medlem sige, at der skal med Hensyn hertil ingen Strid blive mellem os; jeg deler gerne Ansvar for disse Foranstaltninger med det ærede Medlem, og jeg deler gerne Æren for dem med ham. Kun skulde det glæde mig, om vi saa ogsaa kunde enes om de af denne Ære og dette Ansvar følgende finansielle Forpligtelser.

Kragh: Den højtærede Minister udtalte, at de Oplysninger, som hidtil har foreligget for ham med Hensyn til, hvorvidt Brødpriserne staa i et rimeligt Forhold til den Pris, hvortil Rugen udleveres fra Statens Lagre, ikke har forandret Ministerens Syn paa denne Sag, og Ministeren henviste til, at Bagerne i de senere Aar har haft meget forhøjede Omkostninger ved Fremstillingen af deres Produkt. Det er ganske sikkert ogsaa rigtigt, og der er ikke nogen Tvivl om — det antydede jeg ogsaa i mine Bemærkninger for et Øjeblik siden —, at Fremstillingen af Rugbrød i Krigens første Aar var en meget lidt lukrativ Virksomhed. Jeg kan ogsaa give den højtærede Minister Ret, naar han udtalte, at Bagerne den Gang maatte have Erstatning for manglende Fortjeneste ved Rugbrødsproduktionen gennem de Priser, som de kunde faa for Produktionen af andet Brød, men denne Tilstand ligger ubetinget forud for det Tidspunkt, da de af mig omtalte Prisansættelser fandt Sted. Det vil ikke kunne bestrides, at naar Prisen paa groft Rugmel er, som Tilfældet er, 8,70 Kr. pr. Sæk, og naar der deraf fremstilles det af mig nævnte Antal Brød, ca. 31, vil vi komme til en Pris paa Melet til et Brød paa 4 kg, som ligger under 30 Øre, og naar Bagerne faar 64—65 Øre pr. Brød, vil det sige, at de i Arbejdspenge og Bagepenge faar nogle og tredive Øre pr. Brød. Jeg tror, at alle, som har noget Kendskab til disse Forhold, vil indrømme, at det er et Beløb, som betinger en særdeles rigelig Fortjeneste, jeg tager ikke i Betænkning at sige en Fortjeneste pr. Brød, som Bagererhvervet

ikke i tidligere Tider har kendt, og jeg tror ogsaa, at det erkendes fra mange Sider indenfor de interesseredes Kreds. Naar den højtærede Minister nævnte, at det af mig nævnte Tal, 6,70 pr. Sæk Rug, ikke ganske svarede til den virkelige Pris, idet denne oprindelig havde været 6,35 Kr. og nu efter 12. November 7,30, er dette Forhold mig meget velbekendt, og netop for at give Udtryk derfor har jeg valgt den Pris, der er fremkommet som Gennemsnit af de to Priser, der er Tale om. Jeg tror derfor, at der vil være al mulig Grund for den højtærede Minister til gennem de Institutioner, der staa til hans Disposition for dette Formaal, at søge denne Sag nøje undersøgt og prøvet, thi Hensigten med de store Statsudgifter er jo den — samtidig med at skaffe Bagerhaandværket et rimeligt Udbytte — i første Række at skaffe Forbrugerne overkommelige Priser for Brød, og hvis den Avance, som Bagerne har paa Brødet, maa findes at staa i urimeligt Forhold til de Udgifter, Produktionen medfører, saa synes det mig at være naturligare, hvis vi skal blive staaende ved de Priser, hvortil Korn udleveres fra Statslagrene, at gaa længere ned med Brødpriserne rundt omkring i Kommunerne, end Tilfældet hidtil har været. De Udtalelser, der er fremkommet i det andet høje Ting om det Forhold, vi her drøfter, er mig velbekendte. Hvorvidt det vedkommende Folketingsmedlems Oplysninger kan staa for en nærmere Prøvelse, skal jeg ikke udtale mig om, men jeg nærer ikke Tvivl om, at det vil vise sig, at vi ved de Priser, der administrativt er blevet fastsat, kommer langt bort fra det finansielle Offer, som man under Forhandlingerne om Kornloven og Dyrtidsloven havde tænkt, at Staten skulde bringe, og kommer til et Resultat, som viser, at een Ting er, hvad vi her paa Rigsdagen regner med og beslutter, og en anden Ting er, hvad man naar til, naar Sagen er praktiseret. Det er dette, jeg ved denne Lejlighed har villet pege paa, idet jeg haaber, det maa give Anledning til en Undersøgelse af disse Spørgsmaal og en Ændring i disse Forhold, hvis det viser sig, at den Betragtning, jeg har anstillet, er rigtig.

Indenrigsministeren (Rode): Hvis det er rigtigt, at Kornet sælges til Bagerne billigere end nødvendigt, bør selvfølgelig disse Forhold ogsaa forandres, og det er netop i Erkendelse heraf, at den første Pris af 6 Kr. 35 Øre efter 3 Maaneders Forløb blev forandret til 7 Kr. 30 Øre. De derefter